

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 12. ANUL XII.

Sabiu, in 9 Februarie 1864.

Telegrafulu iese de doua ori pe septimana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12f pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetere cu 3 1/2 cr. v. a.

Cuventulu de tron

la ncheierea senatului imperialu, care n nr. din urma l'amu comunicatu in estrasu telegraficu, din cuventu in cuventu e urmatoriulu:

Onorati membri ai senatului meu imperialu! In epoca cea momentosa, in carea se ncheia sesiunea Dloru Vostre a doua, simtu o trebuinta urgenta, ca nainte de despartire sa Ve vedu impregiurulu Meu, Archiduci printi ai casei Mele, veneratiloru, ilustriloru si onoratoriloru domni din ambele case ale senatului imperialu.

Simtu o multiamire deosebita a vede in sirurile D-loru Vostre si pre reprezentantii, chiamati de Mine si alesi, ai marelui Meu principatu Transsilvani'a.

Inca nu se risipise giubilulu serbatoarei, in carea cea tiara, ce e o fortareta tare la marginea apusena a imperiului Meu, serba *) impreunarea sea cu coron'a Austriei de o jumtate de mii de ani: candu dela marginea resariteana Dle Vostre, domni Mei ablegati din Transsilvani'a, pasirati cu incredere vesela pe carier'a acelei activitati comune, carea incinge o legatura noua, din di in di mai tare, intre poporele Mele.

Cu satisfactiune adeverata amu salutatu aceste fenomene, cari le amu cunoscutu a fi caracterulu unei contielegeri salutare cu intentiunile Mele si chizasti ale unui venitoriu fericitu.

Pecandu in generalu positiunea imperiului, progressele dezvoltarei lui spiritalu si materialu si in periodulu sesiunii decurse au oferitu priviri imbucuratoare, trebui sa Me umple de jale intima starea cea de necasu, in carea devenira unele parti ale regatului Ungariei prin nerodire.

D-le Vostre, domni Mei, aducendu-ve aminte cu compatimire fratiasca de cei nefericiti, ati datu sprijinu silintiloru regimului Meu de a le ajuta dupa potintia.

Eu amu mangaiosa sperantia, de a vede ca aceloru nefericiri s'au adusu alinare duratoare.

De-si sesiunea inchisa acumu nu e ampla de fapte complinite ale legislatiunii, totusi nu se pote numi nefrutifera.

Unele decisiuni de lege, care, esite din consultariile D-loru Vostre, suntu de nsemnate pentru organismulu dinlauntru alu statului si pentru esecutarea recunoscutiloru principie ale regimului, au primitu deja sanctiunea Mea.

Galiti'a resariteana si Bucovin'a, spre multiamirea Mea, se vedu aproape de plinirea dorintei loru privitoare la unu drumu feratu, care sa treca prin tinuturile loru. Propositiunea tintitoare la o asemenea considerare a marelui Meu principatu Transsilvani'a, spre parerea Mea de reu, adeveratu ca n'au aflatu resolvirea dorita; dar firm'a Mea vointia este si viu'a ingrijire a regimului Meu va fi indreptata spre aceea, ca acesta linia de claditu, carea Eu o cunoscu forte avantagiosa pentru Transsilvani'a si totdeodata importanta pentru imperiu, sa devina in eurendu realitate.

Mai multe alte propositiuni, ce Vi s'au facutu din partea regimului Meu, prpccumu si proiecte, la cari D-le Vostre insive ati luat u iniciativ'a, se luara la apretuire atatu de meritoria, incatu la renceperea desbateriloru in sessiunea cea mai de aproape voru fi date prelucrari ponderose.

In modulu celu mai emiante ati pus u activitatea D-loru Vostre pe regularea bugetului statului.

Prin fixarea preliminarului regimului Meu in legea de finantie, intrunita in ambele case ale senatului imperialu, s'au assecuratu bas'a constitutiunala pentru tractarea cu finantiele in periodulu curinte administrativu de 14 luni.

*) Indreptarea testului din nr. trecut u ne a nsielatu; caci in adeveru e: beging, si nu: begann. Red.)

Prin consimtiementulu D-loru Vostre pentru continuarea dariloru si taxelor urcate din anulu trecut, apoi pentru intrebuintiarea amesurata a creditului statului a devenitu cu potintia cea intregire a acoperirii, carea o pretindu in anulu curinte de finantie trebuintiele straordinare ale statului.

De-si opulu de reformarea contributiuniloru directe, ce Vi s'a propusu din partea regimului Meu, pentru amplitatea si ponderositatea acestui ramu alu legislatiunii in sesiunea decursa nu se mai pot u lua la pertractare din partea ambelor case ale senatului imperialu, totusi prin comunicarea si motivarea proiectelor de legi s'a mijlocitu o cunoscintia mai de aproape cu proiectele si cu sistem'a, pe carea suntu basate, si asi'a pentru resolvirea salutaria a reformei contributiunii, — a unei probleme pe catu de mari pe atata si de urgenta, — s'au facutu propasiri esentiale.

Eveniminte pline de urmari ale tempului din urma conduc u privirea nostra dela referintiele dinlauntru ale Austriei la starea ei dinafara.

Insufletitu de dorinti'a de a Me sacra cu totulu ingrijirei pentru neperturbata dezvoltare a bunei stari si a in floririi imperiului Meu, n'amu lasatu din vedere nimicu, pentru de a sustine monarchiei bunulu pacei, care intr'o epoca de regenerare dinlauntru e de pretiu indoitu.

Missiunea Austriei e, de a fi tare incontr'a ori carui atacu posibilu, dar in consiliulu poporeloru a portat u voce iubitoare de pace.

Caracterulu amicalu alu referintiloru regimului Meu fatia cu poterile cele mari ale Europei corespunde, spre multiamirea Mea, pe deplinu acestoru intentiuni.

O crisa insa, ce ameninti'a de ani in referintiele dintre Germani'a si Dani'a, au eruptu, si pelanga tote staruintiele cele mai iubitoare de pace ale regimului Meu s'a urcatu pana la eveniminte resbellice.

Ca principe germanu amu luat u parte la mesurile militare, cari pentru deplinirea esecutiunii confederative a devenitu trebuinciosa in Holstein, amesuratu concluselor confederatiunii, si n contielegere cu regele din Prussi'a amu crediulu a fi de lipsa, a lua dncatulu Schleswig dreptu zelogu pentru implinirea oblegamintelor, ce le-a luat u Dani'a fatia cu poterile germane, dar le-a nesocotitu cu cea mai mare cerbicia.

Escellent'a conducere si bravulu eroismu alu armatei aliate holstein-schleswigiane au eluptatu dreptului si onorei Austriei, Prussiei si a Germaniei intregi satisfactiune repede si stralucita.

Cu bucuria vedu conlucrarea Mea cu regesculu Meu aliatu din Prussi'a insotita de cele mai gloriose rezultate, sacrate nu scopuriloru ambitiunii si usurpaciunii, ci unui scopu alu dreptatii, ce-lu cunoste Europ'a.

Eu amu sperantia tare, ca aceste rezultate tieriloru celoru vatemate atata tempu in drepturile lor, pentru cari le-am eluptatu in aliantia cu Prussi'a, le voru asiguratu unu venitoriu firice, ear pacea lumei si a scumpei nostre patrie nu o voru periclitat u cercuri mai estinse.

Incungiuratu de representatiunea imperiului Meu, in acesta ora festiva me bucuru indoitu de succesulu, cu care a binecuvantatu cerulu armele Austriei, de gloriosele invingeri, la care au condusu stindardele ei.

Pentru ca sci u, ca un'a in acestu simtiamentu de bucuria, un'a in recunoscinti'a catra acei bravi, cari au sangeratu pentru onorea nostra, un'a pretutindenea unde e a se sustine in onore numele Austriei, suntu cu Mine poporele Mele cele credinciose.

In cuvinte insufletite ati datu lumei prin gur'a Dloru Vostre testimoniulu acestei unitati. La ea potemu privi cu incredere si mandria dreapta, — pre ea o vomu pazi ca pre unu

tesauru prețiosu, pentru ca în ea zace o putere neclatibila.

Onorati membri ai senatului Meu imperialu! Cu conștiință: ca V'ati implinitu datorință patriotică, carea Eu o recunosc în modu multiamitoriu, Ve veti întorče în patria-Ve.

Austri'a a demonstratu, ca în form'a sea cea 'ntinerita a pastratu spiritulu celu bunu de demultu și în drumurile cele noue ale vietiei sele de statu a luat cu sine ereditatea puterii și a gloriei sele.

Grati'a Mea Ve insotiesce, — scutindu și binecuvântandu umbreze mân'a cerului asupr'a D-loru V'ostre, a imperiului și a popóreloru lui!

Inchiderea sesiunii se făcù cu festivitate démna, fiindu de fatia și Maiestatea Sea Imperatés'a cu mai multe Archiducese și dame de curte, apoi Archiducii, Ministrii, corpulu diplomaticu, senatorii imperiali și pe galerii unu publicu numerosu și illustru. Maiestatea Sea citi cuventulu siedindu pe tronul, cu capulu acoperitu, cu voce înalta și sonóra, fiindu intreruptu adeseori, mai cu sêma în partea a d'ou'a, de acclamațiuni entusiastice. Ceremoni'a durà ceva preste unu patraru de óra.

Dela senatulu imperialu.

Senatulu imperialu a 'ncheiatu sesiunea sea de fatia cu siedintiele din 31 Ianuaru (12 Febr.) a. c. Cari sunt rezultatele cele mai de frunte ale sesiunii lui de 8 luni? vomu avé pôte ocaziune a espune într'unulu din numerii cei mai de aprópe; atât'a in sa potemu înregistrá și astadi, ca lucrulu principalu, cu care se au ocupatu, a fostu ficsarea bugetului, va sa dică regularea economiei statului.

Cas'a de susu avù siedinti'a din urma în 12 Febr. c. n., în carea presedintele îndata la începutu i aduse la cunoscintia, ca Maiestatea Sea Imperatulu a demandat, cá încheierea sesiunii din estu anu sa urmeze în 315 Februaru în modulu acel'a, cá și în 18 Decembre 1862. în sal'a de ceremoniia cetății de curte c. r. La ordinea d'ilei e raportulu comisiunii de finantie despre cererea creditului pentru esecutiunea confederativa în Holstein-Lauenburg. Comisiunea propune prin referintele, cavalerulu Pipitz, a se priimi creditulu de 5,439,500 f., votati de cas'a ablegatilor; și acésta propunere, dupa ce vorbescu cardinalulu Rauscher, Arhiepiscopulu de Fürstenberg, Ministrulu Conte de Rechberg, Conte Leone Thun, contele Hartig, Conte Wickenburg, Conte Clam-Gallas și Baronulu de Mecsery, se priimesce din partea casei, atât la desbaterea generala, cât și la cea speciala. Sunt de însemnatu cuvintele, care le rostira cu acésta ocaziune mai cu sêma cardinalulu Rauscher, Conte Thun și Conte Clam-Gallas, și cari mersera cam într'acolo, ca senatulu imperialu n'are a se amestecá în afacerile din afara ale imperiului. Singurulu, care combatù aceste aserte, ce mirósa atât de multu a absolutismu, fu Conte Hartig.

Apoi mai fu la ordinea d'ilei raportulu comisiunii de finantie privitoriu la creditulu supletoriu de 4 milliône pentru acoperirea speselor de prestatiuni și pagube din resboiulu din 1859. Cas'a de susu priimesce fără desbatere decisiunile respective ale casei ablegatilor.

Dupa aceea tîne siedintia cas'a de susu redusa și priimesce fără desbatere legea pentru dreptulu de impropriatire a Israelitilor în Cernautiu.

În aceeași di avù cas'a ablegatilor siedinti'a sea 82, totu de odăta cea din urma. Ministrulu de statu Cav. de Schmerling aduce la cunoscintia casei, ca Maiestatea Sea a ordinaru încheierea solenela a sesiunii pe Luni 315 Februaru. Cas'a ablegatilor priimesce apoi un'a dupa alt'a,

1. legea, prin carea se impoteresce ministrulu de finantie a întrebuintia și mai departe creditulu publicu în suma de 40,279,309 f.;

2. legea pentru regularea vâniloru de pe riulu Elb'a.

Cu acestea sunt terminate obiectele puse la ordinea d'ilei; și dupa ce presedintele anunția și elu, ca închiderea solenela a sesiunii se va face prin Maiestatea Sea Luni în 15 Februaru la 11 óre în sal'a cea mare de ceremonii din cetatea curții, da spre citire protocolulu siedintiei de astadi. Ablegatulu Schindler cere cuventu și provóca camer'a, a-si manifestá simtiemintele de credintia omagiala și de iubire entusiastica pentru gloriosulu nostru Imperatu prin: Sa traiesca! (Adunarea striga de trei ori: Sa traiesca!)

Apoi rostesc

presedintele Dr. de Hasner urmatoriu la cuventu:

Ertati-mi, domnii mei, cá înainte de a încheia, avendu temeiu de a crede ca siedinti'a de astadi e cea din urma, sa Ve adresezu cá presedinte câteva cuvinte.

Priimiti nainte de tóte cea mai calda multamita a mea și a domniloru mei colegi pentru bunavointi'a, cu carea ne-ati întempinat la implinirea misiunii nóstre, pentru indulgenti'a și sprijinirea, ce ni-ati datu. Noi numai un'a rogare avemu de a adauge. Aducati-Ve aminte de vointi'a nóstra cea buna, și apoi ne despartim cu speranti'a, ca nu ne veti refúsá o amintire amicabile. (Bravo! Bravo!) Iar' amu ajunsu la capetulu unei sesiuni, ce nici decátu n'a duratu putinu. Numerulu propositiuniloru luate la pertractare este mare.

Déca cu tóte acestea rezultatulu lor de însemnatate legislatoria nu e asiá de mare, precumu se poteá dorí din multe părți, precumu cu deosebire trebuia sa se dorésca cu privire la problem'a cea mare, ce avemu înca a o deslegá, cu credu ca vin'a pe nici o parte nu e lips'a de vointia, de diligintia și de perseverantia. Afara de tardiatatea lucrurilor mari parlamentare în ori ce imperiu mare, afara, d'icu, de tardiatatea, carea noi prin esperiinti'a aniloru din urma ne simtimu îndatorati a o delaturá prin óre care forma potrivita, și carea prin intruait'a agerime a înaltei case și a regimului, de și prim'a lui propositiune asemenea nu fu aprobată, va succede de siguru; afara de aceea, d'icu, în ori ce parlamentu din lume întrevinu din tempu în tempu prin evenimentele cele mari ale dilei, precumu și prin trebuintiele cele mici ale aceleia, fórte adeseori intrerumperi de nevoia în cursulu celu mare alu lucrurilor pregatite, mai cu sêma acolo, unde lucrurile risipite finantiale și carpituri adeseori sunt înca ne-evitabile. Astfelu de casuri incidentiale—câci se potu numí asiá—vedu eu în pertractarea asupr'a d'arei de luxu, asupr'a dajduirei fluididatiloru arse în comune închise, asupr'a durarei contributiuniloru și timbreloru urcate din Ianuaru pâna în Aprile 1864, asupr'a acoperirii lipsei din Ungari'a și asupr'a pertractarei celei politicesce fórte momentóse a creditulu de 10 milliône florini.

Afara de aceste obiecte de pertractatu in sa se mai resolvira totusi și unele de însemnatate mai mare principiala. Aici numeru eu suspenderea § 7. din ordinea notariatulu, pertractarea drumulu de feru dela Leopolea la Cernautiu, desfacerea vâmei de pe Schelda, regularea vâmei de pe Elb'a, legea pentru dreptulu de proprietate a Israelitilor în Cernautiu, în fine—de și pôte cu concessiune marginita—legea de indigenatu. De siguru mai multu decátu un'a din aceste legi pôte fi semnificata cá pétra de demarcare în drumulu progressulu materialu și spiritualu. Afara de aceea, înalt'a casa a mai preparatu mai multe propositiuni mai mari. Aici numeru: ordinea de concursu, legea de reuniuni, legea pentru drumulu feratu transsilvanu, și speru, ca aceste propositiuni nu voru remané repuse în archivulu înaltei case cá maculatura netrebuintiósă. Repasindu astfelu de pe loculu acest'a cu conștiință liniscita, ca amu voitu și amu încercatu ce este mai bunu, de alta parte unu destinu favoritoriu au lucratu într'acolo, de ni-a largitu fundamentele, pe cari lucrâmu constituționalminte. Vointi'a cea firma a regimului intru a aduce la valóre constitutiunea în tóte părțile, convictiunea popóreloru, cari vedu din di în di totu mai bine, câte ni-a oferitu dejá constitutiunea și câte ne mai promite prin folosirea și desvoltarea întielépta a fundamentelor eii, ne dusera la acea largire a îndreptatiloru, alu câroru dreptu l'amu folositu cu restrictiune modesta, care in sa inca în sesiunea de fatia ne-a trecut preste multe din acele greutáti, cari în desbaterile de mai nainte aternav cá unu pondu de plumbu de calcáie.

Sperantiele, ce se începeu de acést'a pentru venitoriu, nu trebuie sa le repetiescu; ele ne petrecu și mai departe pe călile nóstre cá perspective luminóse în dilele mai îndepartate.

Adeveratu ca nu ne potemu desparti fără o privire seriósă în venitoriu. Suntemu trasi cu taria în vertejuri mari ale evenimenteloru lumii; și ceea ce epoc'a acést'a ferbatóre e chiamata de a formá din elementele sele, acést'a e îngropatu în aduncimile eii, și noi d'abiá suntemu în stare a presimti. Încrederea nóstra in sa e basata pe puterea Austriei, e basata pe spiritulu popóreloru eii, ai câroru fii chiaru și în dilele din urma au dusu vulturulu Austriei cu grandetia și mandria la triumfu. (Applausu viu.) Dar înainte de tóte ea e basata și întemeiata în încrederea cátra acel'a, în a cârui mâna a pusu prevedinti'a destinulu Austriei. Suntemu plini de viaa încredintiare, ca maretiele intentiuni ale Imperatulu no-

stru in pace voru aflá rezultate si recunoscintia, in resboiu invingere si gloria. (Applausu viu, duratoru).

Binecuvéntările ce le rostescu in tóta dñu'a milliöne de inimi patriotice pentru Augustulu nostru Monarchu, acelea fura cuventulu nostu celu d'antáiu, acelea— iertati-me cá sa enunciu si eu cá presiedinte, macarca s'a facutu dejá din partea unui membru alu inaltei camere,— ele sa fia si cuventulu nostru din urma. De aceea inca odata: Sa traiésca prea induratulu nostru Imperatu! (Adunarea aduce unu intre-itu si entusiastien: Sa traiésca!).

Ablegatulu Abatele Eder. Convinsu fiindu, ca esprimu numai simtiementulu si cugetulu, precum si convictiunea casei intregi, mi-amu luatú onorific'a problema, de a aduce la capetulu siedintei de astadi innaltului presidiu pentru neobosit'a si tactic'a conducere a desbateriloru nóstre in publicu cea mai caldurósa multiamita. (Applausu viu de tóte pártile).

Pres. Dr. Hasner: Priimiti, Domnii mei, inca si cea mai calda a nóstra multiamita pentru amicabilele cuvinte de despartire, ce ni le-ati adresatu prin demnulu Domneloru Vóstre vorbitoriu. Ele ne voru insoti in modu netrecatoriu si binefacatoriu pe drumurile nóstre.

Incheiú si edinti'a.

Drumul de feru transsilvanu.

Nu dice hop, pâna nu esti in jocu!

Vorba vechia.

Prooroci'a nóstra din nr. 4. alu acestui diuaru in privint'a drumului de feru transsilvanu s'a 'mplinitu intru atát'a, incátu astadi se adevéresce, ca „Herm. Ztg.“ etc., (aducendu telegramulu din Vienn'a dto 19 Ian. despre incuviintierea din partea comitetului preconsultatoriu a liniei dela Aradu pâna la Vintiulu de josu) disese hop! pâna a nu fi 'n jocu. Si sciti Domni'a Vóstra, onorati cititori, ca ast'a nu e bine.

Din 19 Ianuariu pâna astadi multa apa a mai trecutu — preste proiectulu liniei Aradu-Belgradu, si asiá toemai acum la capetulu sessiunei senatului imperialu, candu partid'a Sabiana cu cea Clusio-Brasiovéna se certau, care mai nainte? — vedemu intorcendu-se fóia. In favórea cui? In favórea — lasárei.

Comitetulu aflase de bine a 'ntrebá in acésta cestiune pre unu cunoscatóru, adica pre directorulu de drumu feratu Engerth si in privint'a liniei Oradea—Clusiu, si acesta—si deduse parerea intr'acolo, ca lini'a aceea cu multu nu e asiá grea, prin urmare si spesele cu multu nu voru fi asiá mari, cá cum se pareá la inceputu. Unele guri rele — cáci de acestea se vede ca suntú chiaru si in Vienn'a — sioptescu, ca acestu cunoscatóru aru fi inventatu o maiestria nóua: adica de a duce locomotiv'a si la dealu, si ca de aceea aru voi sa se intreprinda lini'a Oradea—Clusiu, cá sa castige si elu ce-va, — cá toti seracii. Noi nu suntemu in stare de a cercetá, déca cele ce se dicu despre acestu „cunoscatóru“ suntú adevérate ori nu; de va fi cum se dice, apoi de siguru bine a „cunoscutu“.

Parerea acést'a se pare a fi clatinatu incátu-va proiectulu in favórea Arad—Belgradului; se póte, ca la acést'a va fi mai contribuitu cátu de cátu si presiedintele camerei comerciale din Brasiovu, d. Maager prin nisce „epistole deschise“ cátra senatulu imperialu. Dar pecandu se mancau prin diuarie cele dóue partide, regimulu staruá pentru unu rociu de linii, adica pentru mai multe linii, cari se taie tiér'a crucisú curmedisú. Si asiá ce erá mai naturalu, decátu a se propune din partea cui-va, ca de óre ce suntú atátea proiecte de drumuri, si de óre ce din acésta multime de proiecte chiaru se vede ca lucrulu inca nu e destulu de coptu, deocamdata sa remána po josu! Si 'n adevéru la aducerea acéstei propuneri se si gasi omulu, adica Dr. Rechbauer. Maioritátea comitetului se 'nvoi cu acést'a, si asiá hotari a propune Camerei ablegatiloru, a decide: cá drumulu de feru pentru Transsilvani'a e de lipsa, ca proiectulu regimulu privitoriu la unu rociu de linii nu e de priimitu, ca regimulu pâna 'n sessiunea cea mai de aprópe sa aduca unu proiectu elaboratu deplinu pentru o singura liniá, ear in restompulu acést'a sa se co'ntieléga cu gubernulu romanescu.

Eata 'n cuvinte putine si seci „jalnic'a istoria“ a drumului de feru transsilvanu!

Judecandu lucrulu fára patima — sasésca ori ungarésca totu un'a — comitetulu au avutu dreptu a decide asiá. Cáci ori cum vei suci si resuci lucrulu, intrebarea e,

1) ca fi-va acestu drumu alu tierei? si déca dá, apoi care liniá o va tiér'a, adica diet'a tierei? si déca o va,

apoi are tiér'a bani sa o faca? Déca n'are bani, apoi — vorb'a multa-i seraci'a, si atunci se nasce intrebarea

2) ca fi-va drumu alu imperiului? si déca dá, apoi care liniá o va statulu, imperiulu, respective senatulu imperialu?

Dar ori va fi drumulu transsilvanu drumu provincialu ori va fi drumu imperialu, se mai nasce inca o 'ntrebare, ca adica

3) care liniá o va Moldo-Romani'a?

Pâna candu nu se desléga aceste intrebári pe deplinu, pâna atunci desbaterile asupr'a drumului de feru transsilvanu suntú celu putínu — vreme perduta.

o fundatiune nóua.

(Continuare si capetu.)

i) Elevii doritori de a fi priimiti in acestu asediamentu suntú datoru a dovedi, cumca:

I. Suntú de religiunea g. n. u. de nascere greci séu románi.

II. Cumca suntú orfani seracii, au ca parintii lorú suntú asiá de seraci, cátu a-i invetiá nu suntú in stare.

III. Cumca celu putínu scól'a elementara cu asiá sîrguintia au invetiátu, cátu primirea lorú in class'a normala nici o indoiéla nu patimesce; ear acei'a, carii invetiamintele normale, gimnasiale, academice au de universitate au ascultatú, astfelu de testimoniú de invetiamentu si portare morala au reportatu, pe temeulu cáruia in clasele mai innalte graduatim se potú priimi.

IV. Cumca portarea lorú morala consuna legiloru scolastice.

V. Acea mi reservu, ca 'nainte de tóte rudeniele mele, adeca condescendinti si colaterali, precum si urmatorii acelor'a cari se tragu dela parintele meu Michailu Gib'a parochu in Bichisiu, si dela mam'a mea Ann'a Némtiu din B. Ineu, — ori in care comitatu locuiescu, innaintea altoru recurinti sa aiba prioritate, si strainii numai atunci sa se priimésca, déca din rudeniele mele spre primire apti nu voru recurge.

j) Acelu elevu, care intru acestu asediamentu s'au primitu, stipendiulu anualu de 200 f. pâna atunci sa-lu folosésca, pâna candu cursulu scolaru pe cararea ori filosofica, ori juridica, ori medica, séu chirurgicala ori politechnica o va finí.

k) Elevulu in acestu asediamentu primitu prin portarea immoralu au prin reportarea testimoniului de clas'a 2-a séu a 3-a din invetiáminte va perde stipendiulu; din care cauza elevii stipendiatu voru fi indatorati pentru legalisarea lorú, testimoniulu scolasticu precum din 1. asiá si din alu 2. semestru a-lu presentá la presidele comitetului.

l) Incátu inse care-va elevu stipendiatu, intru invetiáre prin infirmitate séu prin alta, fára vin'a lui intrevenita nenorocire impedecatu, aru cadé in clas'a a 2-a, si acést'a aru fi in stare pe deplinu a dovedi: astfelu de elevu si in intem- plarea repetirei clasei va trage stipendiulu.

m) Dela elevii, cari voru participá din acestu asediamentu, pretindu, ca ori unde si in ori care institutu de invetiamentu sa fia, sa se póte solidu, si prin serguinti'a lorú sa se trudésca asediamentulu meu spre lauda a fi; eara rege- lui, — natiunei, si comunei folositori cetatiani a se face; si in urma pretindu, cá cu conscolarii sei de diferite natiuni, cá cu egali fii ai comunei patrie si fratii sei, in fratiésca armonia sa traiésca, si de totu felulu de fapta, carea aru dá ocaziune imparechiarei, sub perderea stipendiului — sa se ferésca.

n) Pretindu, cá elevii cari voru luá parte in acestu asediamentu, dupa finirea invetiamentelorú lorú, in scrisu sa a-secureze comitetulu, cumca de locu ce ajungendu—si scopolu si starea lorú materiala i va iertá, spre sprijinirea acésti asediamentu odata pentru totdeun'a voru plati 25 f. v. a. Suer'a afaceri comitetului:

1. Membrii, cari din comitetu voru mori séu din ori ce cauza voru repasi, voru fi alesu prin presidele si ceialalti membri cu votisare secreta, asiá inse, cá proportiunea prin mine defipta sa se observeze, adeca: cá totdeun'a 8 mireni si 4 din cleru sa fia.

In privint'a acestui punctu cá esceptiune renduiescu, ca decumv'a membrulu Comitetului Ioann Popovicu ar pasi din comitetu séu aru mori, in loculu densului fiulu seu Aureliu Popovicu fára alegere va cuprinde loculu parintelui seu.

2. Comitetulu in totu anulu de dóue ori se va coaduná nesmintitu, si adeca: in cele d'antáie dile ale lunei lui Septem- bre si Aprile.

3. Comitetulu va pertractá rogamiintele eleviloru si consciintiosu cercetandu insusirile de primire mai susu describe cu privire la punctulu alu V., priu maioritátea voturilorú va hotari, care recurinte sa se stipendieze.

4. Comitetulu, seri'a eleviloru in acestu asediamentu primiti, de locu o va strapune respectivei case de pastratu, — in care va fi elocatu capitalulu si de odata pre totu elevulu lu va provede cu asemenea câtra cas'a de pastratu.

5. La aducerea decisiunei valide afara de presidele mai putinu 6 membri trebuie sa fia, asiá inse cá numerulu membriloru mireni de fatia negresitu de doue ori sa fia mai mare decâtu alu membriloru din cleru.

6. Afara de cele doue sessiuni ordinare, presedintele, de dupa trebuintie si mai de multe ori póte convocá comitetulu.

7. Comitetulu totu la jumetate de anu va tiené socóta cu cas'a de pastratu, si strensu va priveghiá spre aceea, cá asemnatele stipendii respectiviloru elevi cu acuratetia sa li se deie.

8. Comitetulu pre acelu stipendiatu elevu, despre care se va dovedi cumca pentru portarea immoralá din numerulu studiosiloru s'a stersu, séu pentru neinvetiarea din lenevire provenita, in a dóu'a séu a trei'a classa a fostu clasificatu, din asediamentu lu va sterge, si estradarea stipendiului, nu numai i va sistá, ma aceea de totulu o va incetá.

9. Comitetulu numai pe temeulu mai susu atinseloru cause póte sa sisteze au sa inceteze stipendiulu cáru-va din acestu asediamentu castigatu.

10. Positiunile cardinale ale acestoru statute, comitetulu nici candu nu póte sa le schimbe.

11. Restulu stipendiului anualu alu aceloru elevi, cari in decursulu anului aru repausá, au din susatinseloru cause s'aru lipsi din asediamentu, cas'a de pastratu in urmarea dispugetiunei comitetului lu va manipulá cá fundu de reserva alu asediamentului meu, si de principalulu capitalu alu asediamentului destinsu se va capitalisá; asiá si decumv'a s'aru intemplá cá sa lipsesca tineri cu capacitatá pentru primire, si stipendiu pâna atunci, pâna ce la inceputulu anului (si care la Octombre se incepe) nu se va suplini — in acela-si fundu de reserva se va capitalisá si in urma sub punctulu n) atinsii 25 f., in casu de s'aru plati, si prisosulu intereselor capitalulu de capetenie remasu dupa platirea stipendiiloru totu cátra acelasi fundu de reserva se va capitalisá.

12. Comitetulu va priveghiá, cá acestu fundu de reserva totu la trei luni sa se capitaliseze, dupa ce inse acestu fundu de reserva s'aru radicá la 20,000 f., atunci incetandu capitalisarea mai departe, interesulu acestui capitalu intre stipendiatii mei din clasele mai innalte, caror'a viptulu si locuinti'a precumu si alte erogatiuni li suntu mai mari, egalu impartitu quartaliter se va asemná si estradá, — ear din prisosulu interesului capitalulu de capetenie stipendiale si cei sub n) atinsii 25 f., comitetulu va spriginá pre acei elevi stipendiatii din acestu asediamentu, séu nefiindu de acesti'a pre altu tineru g. n. u. románi si greci, cari din filosofia, drepturi, medica, chirurgica, séu geometria dorescu a face rigoróse séu a depune censur'a advocatiale.

13. In intemplare déca candu-va cas'a de pastratu, in care capitalulu asediamentului meu va fi elocatu, s'aru desfiintia, in acea intemplare grigea de capetenie a comitetului va fi, cá acestu capitalu de asediamentu intr'alta casa sigura de creditu séu pastrare sa se asiedie, eara peste totu sustinerea acestui asediamentu, consciintós'a lui manipulare, si drept'a pertractatiune la primirea stipendiatiloru o incredintiez madulariloru comitetului, rogandu-i, cá de acel'a, cá de refugiulu seraciloru orfani si alu prunciloru nascuti din parinti seraci, cu energiá sa grijésca si sa-lu apere in contr'a oricáru atacu séu incercare de nemioire.⁶

Prospectu politicu.

Ducatele de cértá Schleswig Holstein voru dá inca multu de lucru omenimei. Ambe ducatele suntu mai de totu ocupate. Cestiunea, ca acumu ce se fia cu ele, nu e adusa pe tapetu, si Prussia incepe a ocupá positiuni mai insemnate. Franci'a, se dice intr'o corespundintia din Frankfurt, ca au atrasu de multu atentúnea Germaniei asupr'a tendintiloru Prussiei de a anectá, care acumu esu totu mai pe fatia. — Nemtii. cari se afla in Copenhaga, se dice ca sprijinescu fórtetare Uniunea scandinavica, fiindu incuragiatu spre acest'a si de Nationalverein. Lumea nemtiésca crede si speréza in unu imperiu unitariu scandinavicu si in o Germania unita si apoi in o aliantia intre aceste dóue. Drumulu pâna la realisarea acest'a e lungu si greu, cáci elu aru trebui sa duca preste ruinele unoru imperii, regate si ducate!

Despre principele Cuz'a dicitu diuarele nemtiesci, ca e nemultiamitu cu amandementulu de garda natiunala votatu de camera mai candu, si ca aru fi inchinatu a schimbá ministeriulu, si a inchide séu a dissólve camera.

Mai nou. (Felurite.) Dintre senatorii imperiali s'au

re'torsu, la Sabiu, incátu scimu, dd. Alduleanu, Bolog'a Puscariu si Schuler-Libloy Esc. Sea Eppulu Br. de Siagun'a si Rvrds. P. Protosinghelu Pope'a se ascépta pe astadi (Sámbata) sér'a séu máne diminétia. — Dietele tieriloru germano-slavice (afara de cea galitiana) se voru conchiamá pe 2 Martiu. E. S. Ministrulu de resbelu Cont. de Degenfeld a dimissiunatu, si Maiestatea Sea a denumitu Ministru de resbelu pre Maresialulu locoteninte, cavalerulu de Frank. —

Nr. 75—3 Publicare de concursuri.

Prin acest'a se deschidu pâna 'n 29 Februaru a. c. urátórele concursuri:

1. In urmarea intimatului consiliulu din 30 Decembre 1863. Nr. 86,844. la statiunea invetiatorésca din Sarcea romana, inezstrata cu emolumentele anuale de 80 f., 4 jugere de aratura, $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina, 26 chible (galete) de gráu, 10 chible de cucuruзу, 10 chible de ordiu, 30 p. de sare, 10 p. de lumini, 1 pórca de 2 ani, 2 stánjini de lemne si 6 stánjeni de paie.

2. La suplentia invetiatorésca din Drinov'a, inezstrata cu emolumentele anuale de 42 f., $1\frac{33}{100}$ jugere de livade, $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina, $6\frac{2}{3}$ galete de gráu, $13\frac{1}{2}$ galete de cucuruзу, $33\frac{1}{3}$ p. de sare, $66\frac{2}{3}$ p. de clisa, $8\frac{1}{2}$ p. de lumini, $5\frac{1}{3}$ stánjini de lemne si cortelu liberu.

3. La statiunea invetiatorésca din Cheveresulu mare, inezstrata cu emolumentele anuale de 90 f. v. a., 2 jugere de aratura, 1 jugeru de gradina, 20 chible de gráu, 20 chible de cucuruзу, 40 p. de sare, 100 p. de clisa, 15 p. de lumini, 8 stánjini de lemne si cortelu liberu.

4. La statiunea invetiatorului de felitie din Lipov'a, inezstrata cu emolumentele anuale de 262 f. 50 xr. v. a., 30 chible de gráu, 14 stánjini de lemne si cortelu liberu.

Deci dara doritorii de a cuprinde vreunulu dint'aceste posturi pâna la numita di (dechilinu pe fiacare statiune) au de a substerne acestui Consistoriu diecesanu concursurilo sale cuviinciosu timbrate si proviedute cu estrasulu de botezu, cu adeverintia despre sciintiele absolute, despre servitiulu de pâna aci si despre portarea sea morala si politica.

Din siedintia Consistoriala scolastica tinuta in Timisiór'a in 16 Ianuaria 1864.

Nr. 76—1 Concursu.

In Zsamulu micu e vacantu oficiulu invetiatorescu. Limb'a propunerei e serb'a si romana. Emolumentele suntu: 84 f. m. a. 30 meti de grau, 16 meti de cucuruзу, 100 pf. clisa, 50 pf. de sare, 12 pf. de lumini, 4 stánjini de lemne, 3 jugere de pamentu si $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina si locuintia fara plata.

Cari dorescu a dobandi oficiulu acest'a, au pâna in 4 Septembre cu recursele loru si cu atestatulu despre absolvatele sciintie, despre servirea de pâna acumu si despre portarea sea morala si politica; in fine cu extractulu de botezu a se întóree la Consistoriulu Eparchiei Versietului.

Nr. 77—1 Concursu.

In satulu Sih'a e vacanta statiunea de Invetiatoru Limb'a propunerei e cea romana. Emolumentele suntu: 75 f. v. a. 11 meti gráu, 15 meti cucuruзу, 75 pf. slanina, 75 pf. de sare, 11 pf. de lumini, $7\frac{1}{2}$ stánjini de lemne, 4 jugere de livada, si locuintia fara plata.

Recurentii au cu atestatu despre absolvatele sciintie, despre portarea pâna acumu a oficiului, si despre portarea sea morala si politica, impreuna cu Extractulu de botezu, in terminu de 4 septemáni a se întóree la Consistoriulu Eparchiei Versietului.

Nr. 78—1 PUBLICARE.

Prin acest'a se publica deschiderea concursului pe suplentia invetiatorésca din Beretia u, inzastrata cu emolumentele anuale de 56 f. v. a., $1\frac{533}{1600}$ jugere de aratura, $\frac{2}{3}$ jugeri de livada, $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina, $26\frac{2}{3}$ chible de gráu, 30 pf. de sare, 100 pf. de clisa, 16 pf. de lumini, $3\frac{1}{3}$ de lemne, $5\frac{1}{3}$ de paie, si cortelu liberu. Pâna in 20 Martiu a. c. pâna candu doritorii de a cuprinde acestu postu suntu avisati a substerne acestui consistoriu diecesanu, recursurile sale proviedute cu estrasulu de botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre servitiulu de pâna aci si despre purtarea sea morala si politica. Din siedintia consistoriala-scolastica, tinuta in Timisiór'a in 28 Ianuaria 1864.

Correspondintia. On. D. Laur. Pescariu, Par. in in Haráu. Tel. Rom. consta pe semestru 4 f.; ne rogámu a mai tramite 50 xr.

In nr. 11. la „prospectulu politicu“, colón'a 2, rendulu 6. sa remána afara cuventulu: n u. —